TYGODNIK URZĘDOWY

BEZPŁATNIE.
Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

C. K. NAMIESTNICTWA—CENTRALI KRAJOWEJ DLA GOSPODARCZEJ ODBUDOWY GALICYI.

BEZPŁATNIE.
Drukowane jako rękopis.

Nr. 6. **W Krakowie dnia 22. stycznia 1917.** — **Redakcya: ul. Wiślna 8.** **Rocznik I.**

Rozporządzenia.

L. 437/II.

Kraków, dnia 11 stycznia 1917.

Len i mak — zajęcie zapasów — uregulowanie obrotu nasieniem.

OKÓLNIK

do wszystkich Panów c. k. Starostów i Panów c. i k. Komendantów rajonowych, Pana Komisarza Rządowego m. Lwowa i Pana Prezydenta m. Krakowa.

Zwraca się uwagę Pana na rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 20 grudnia 1916, Dz. p. p. 419, którem uregulowano obrót nasienia lnu, przyczem c. k. Namiestnictwo oznajmia, iż okólniki tut. z dnia 24 października 1916, L. 4373/II i z dnia 26 grudnia 1916 L. 6241/II należy i do powołanego rozporządzenia analogicznie zastosować.

„C. k. Namiestnictwo C. O. G.". Kierownik Sekcyi rolniczej: W zastępstwie

Zawadzki w. r.

* * *

L. 363/II.

Kraków, dnia 12 stycznia 1917.

Rozsprzedaż owiec z ewakuowanych powiatów.

Do Szanownego Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie i c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie.

Wślad tutejszego pisma z dnia 16 grudnia 1916, L. 6449, c. k. Namiestnictwo oznajmia, że wobec wyłaniających się coraz większych trudności w przezimowaniu owiec z ewakuowanych powiatów, polecono c. i k. Komendom rejonowym w Tarnobrzegu i w Nowym Sączu, aby przystąpiły do rozsprzedaży owiec między rolników. Interesowani, a ewentualnie delegat Szan. Towarzystwa w razie chęci nabycia owiec winien się zatem zwrócić do właściwych Komend rejonowych.

„C. k. Namiestnictwo C. O. G."

Sekcya rolnicza.

* * *

L. 793/II.

Kraków, dnia 16 stycznia 1917.

O oddanie 2.000 sztuk bydła rogatego w przechowanie rolnikom.

OKÓLNIK

do wszystkich c. k. Starostów.

Zarząd baraków uchodźczych w Gmünd w dolnej Austryi zamierza pomieścić w Galicyi około dwa tysiące sztuk bydła rogatego (jałownika) na przeciąg kilku miesięcy w ten sposób, że odda je w przechowanie rolnikom, którzy się o to zgłoszą. Tytułem odszkodowania będzie wspomniany zarząd płacił przechowawcy po jednej koronie od sztuki.

Za należyte przechowanie i żywienie sztuk odpowiedzialny jest przechowawca.

Bydło to byłoby zaraz do wzięcia. Rolnicy, mający zamiar przyjąć sztuki na powyższych warunkach w przechowanie, zechcą się zgłosić natychmiast ustnie, pisemnie lub telefonicznie do c. k. Namiestnictwa, Centrali krajowej dla gospodarczej odbudowy Galicyi Sekcya II, Kraków, ul. Czysta 16.

„C. k. Namiestnictwo C. O. G.". Kierownik Sekcyi rolniczej:

Nowak w. r.

* * *

L. 504/II.

Kraków, dnia 10 stycznia 1917.

O zachowanie zapasów wyki do siewu.

OKÓLNIK

do wszystkich Panów c. k. Starostów, Panów c. i k. Komendant:ów rejonowych, Pana Prezydenta m. Krakowa i Pana c. k. Komisarza rządowego król. stoł. m. Lwowa.

W pewnym konkretnym wypadku doniosła Filia Wojennego Zakładu obrotu zbożem w Krakowie, iż nie jest w możności zrealizować zamówień na dostawę wyki siewnej, gdyż ma do dyspozycyi minimalne ilości tego ziarna, a Centrala wiedeńska odmówiła przydziału 30 wagonów rzeczonego nasienia, o których dostarczenie się zwrócono.

Ponieważ uprawa wyki siewnej na paszę lub przy obecnym braku nawozów zwierzęcych i sztucznych na pognój zielony, jest bardzo ważną i ponieważ szanse uzyskania pozakrajowej wyki nasiennej są bardzo małe, poleca się Panu zwrócić uwagę kół interesowanych na konieczność zachowania posiadanych zapasów do siewu oraz zapobiegać używaniu wyki na karmę dla bydła.

Okólnik niniejszy jest również załatwieniem relacyi Starostw i Komend rejonowych, któremi odnoszono się do c. k. Namiestnictwa o pośrednictwo w dostawie nasienia wyki.

„C. k. Namiestnictwo — C. o. G."

Kierownik Sekcyi roln.:
w zastępstwie — Z a w a d z k i w. r.

* * *

L. 786/II.

Kraków, dn. 19 stycznia 1917.

Realizacya kwitów na obowiązkowe otręby

OKÓLNIK

do wszystkich Panów c. k. Starostów, Pana c. k. Komisarza rządowego miasta Lwowa i Pana Prezydenta miasta Krakowa oraz Panów c. i k. Komendantów rejonowych.

Okólnikiem z dnia 8 października 1916 r., l. 3340/II, zwróciło c. k. Namiestnictwo uwagę politycznych Władz powiatowych na postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15 lipca 1916, Dz. p. p. Nr. 220 w sprawie rozdziału środków pastewnych i wezwało je do popierania działalności krajowej Centrali pasz w Krakowie.

Centrala pasz zawiadomiła w swoim czasie wszystkich Panów c. k. Starostów oraz c. i k. Komendy rejonowe o zamianowaniu w każdym powiecie zastępców. Głównem zadaniem zastępcy powiatowego jest zbieranie od gmin i obszarów dworskich kwitów na otręby obowiązkowe należne producentom i przesyłanie ich Centrali pasz do zrealizowania.

Możliwie sprawne spełnianie tych obowiązków leży nietylko w interesie prawidłowego funkcyonowania Centrali pasz, ale przedewszystkiem w interesie rolników, którym brak środków pastewnych daje się silnie odczuwać. Zaniechanie przedłożenia przez Zastępcę Centrali kwitów na otręby obowiązkowe w właściwym czasie, pociąga za sobą, że często po upływie trzymiesięcznego terminu ustanowionego do realizacyi kwitów — rolnik zostaje pozbawiony prawa wyboru otrąb, a Centrala pasz zmuszona jest przez to do rezerwowania w młynach stosunkowo znacznych ilości otrąb.

Ponieważ stwierdzono w wielu wypadkach, że w braku nadzoru urzędy gminne nie czynią zadość obowiązkowi przedkładania wykazów i że Zastępcy krajowej Centrali pasz wykonują często czynności swe opieszale, zwraca się uwagę Panów na konieczność czuwania przedewszystkiem nad tem, by komisyonerzy Wojennego Zakładu dla obrotu zbożem wydawali zawsze producentom przy wykupnie zboża na kwity na pobór otrąb obowiązkowych, następnie zaś, by gminy nie zwlekały z przedkładaniem wykazów Zastępcom powiatowym. Mając zastrzeżony wpływ na działalność zastępców Centrali pasz obowiązane są Władze z niego korzystać i czuwać, by zaniedbania z ich strony nie przyno- [illegible] ludności.

O ileby poczynione spostrzeżenia dały podstawę do konieczności przeprowadzenia zmian osobistych lub też wydania innych zarządzeń, należy odnieść się bezpośrednio do krajowej Centrali pasz w Krakowie.

Dla użytku Komend rejonowych załącza się odbitkę powołanego na wstępie okólnika.

C. k. Namiestnictwo — C. o. G.

Kierownik Sekcyi rolniczej.

W zastępstwie:

Z a w a d z k i w. r.

Pomoc dla ogrodnictwa.

Aby przyjść z pomocą ogrodnictwu, które pod wpływem wypadków wojennych wielce ucierpiało, urządziła Centrala dla gospodarczej odbudowy Galicyi w łonie swej Sekcyi rolniczej osobny dział ogrodniczy, powierzając go dyrektorowi zaleszczyckiego krajowego Zakładu sadowniczego p. Kazimierzowi Brzezińskiemu. Działalność swoją rozpoczął dział ten we wrześniu r. z. Rozesłał okólnik do wszystkich c. k. starostw z doniesieniem o wszczętej akcyi odbudowy ogrodnictwa i pasiecznictwa w Galicyi, i z informacyami o stanie kultury ogrodniczej w kraju w czasie przedwojennym.

Do wszystkich obszarów dworskich, gmin i szkół wysłano kwestyonaryusz w sprawie szkód w ogrodach ozdobnych, sadach, ogrodach warzywnych, drzewach przy drogach, pasiekach, a następnie zwrócono się do wszystkich c. k. Starostów o zebranie danych co do ilości, potrzebnych nasion i nawozów sztucznych do celów ogrodniczych na wiosnę roku 1917, poczem sporządzono szczegółowy wykaz drzewek owocowych i ozdobnych, jakiemi dysponują do sprzedaży na wiosnę i jesień 1917 roku szkółki krajowe, oraz szczegółowy wykaz sadów wzorowych w Galicyi. Aby przyjść z pomocą producentom warzyw, podjęto akcyę celem dostarczenia im nasion i nawozów sztucznych.

Dział ogrodniczy poruszył także sprawę walki z mszycą wełnistą, która silnie wystąpiła w powiatach zachodnich, szczególniej opanowała drzewa jabłoniowe w mieście Krakowie. Szkodnik ten grozi poważnie naszemu sadownictwu, gdyż drzewa przez niego opanowane po kilku latach giną.

Do współdziałania przy odbudowie ogrodów i pasiek zaproszono Towarzystwo rolnicze w Krakowie i Towarzystwa ogrodnicze krakowskie i osiągnięto współdziałanie z Tow. rolniczem w sprawie zaopatrzenia kraju w cukier denaturowany dla pszczół.

Po przeprowadzeniu lustracyi ogrodów w powiecie liskim, dostarczono tam 600 drzewek dla odbudowy tamtejszych zniszczonych sadów, a po lustracyi powiatowego zakładu sadowniczego w Limanowej asygnowała Centrala odbudowy kraju 10 tysięcy koron na odbudowę ogrodów i pasiek.

W powiecie nowosądeckim urządzony został kurs sadowniczy instrukcyjny, oraz podjęto poważną akcyę odbudowy tam sadów i pasiek, projektując przy tem dalsze kursy o zbiorze, przechowywaniu, pakowaniu owoców oraz przeróbce owoców.

Podobna akcya niebawem rozpoczęta zostanie w powiatach grybowskim, gorlickim, tarnowskim i liskim.

W ciągu zimy zbadane zostaną wszystkie sady wzorowe, celem odbudowy ich zaraz z wiosną.

Dział ogrodniczy Centrali odbudowy kraju dąży do stworzenia informacyjnego biura techniczno-ogrodniczego, które wygotowywałoby plany, kosztorysy, udzielało porady fachowej we wszelkich sprawach, tyczących się kultury ogrodniczej i pasiecznictwa, oraz urządzało przy doborze odpowiednich sił krótkie instrukcyjne kursa ogrodnictwa w rozmaitych miejscowościach kraju.

Wobec energicznie rozpoczętej akcyi odbudowy sadów grozi nam w ciągu lat najdalej trzech wyczerpanie szkółek krajowych: koniecznem więc jest założenie wielkiej szkółki drzewek owocowych, produkującej drzewka w odmianach polecanych w doborze Wydziału Krajowego, a to celem zabezpieczenia naszych odnawiających się sadów przed importem bardzo nieodpowiedniego dla nas materyału ze szkółek zagranicznych.

W ciągu zimy na podstawie zwróconych kwestyonaryuszy zostanie opracowaną Statystyka szkód w ogrodach i pasiekach spowodowanych wojną.

Kwestyonaryusz, wysłany do wszystkich c. k. starostw i c. k. Komend rejonowych celem zebrania odpowiedzi od gmin i obszarów dworskich, zawiera następujące pytania:

1. Czy ogrodzenia otaczające ogrody zostały uszkodzone, czy też zniszczone całkowicie i przez kogo?

2. Jakim kosztem obecnie można doprowadzić ogrodzenia do stanu poprzedniego?

3. Czy drzewa owocowe w sadzie zostały całkowicie zniszczone, to znaczy: wycięte, złamane w pniu, objedzone przez konie, lub zniszczone przez zające, czy też uszkodzone nieznacznie bez szkody dla dalszego ich rozwoju?

Czy może sad wyszedł nieuszkodzony?

Jaka jest przestrzeń sadu i ilość drzew zdrowych, uszkodzonych lub zniszczonych kompletnie?

Wiele potrzeba drzewek owocowych do odnowienia sadu?

4. Czy uległ zniszczeniu ogród ozdobny?

Czy drzewa i krzewy ozdobne zostały zniszczone i w jakim stopniu?

Jaką przestrzeń zajmował ogród ozdobny?

Przypuszczalna wartość zniszczonych drzew w parku.

Jaka ilość drzew i krzewów ozdobnych może być potrzebna do odbudowy ogrodu ozdobnego?

5. Czy uległ zniszczeniu ogród warzywny, inspekta, szklarnia, i w jakim stopniu?

Jaka jest przestrzeń ogrodu warzywnego? Ilość skrzyń inspektowych i okien?

Jak duże są szklarnie? W jakim stopniu uległy uszkodzeniu budynki i rośliny?

6. Czy znajdują się w najbliższej okolicy drzewa przy drogach, dzikie lub owocowe i czy uległy zniszczeniu czy też ocalały?

7. Czy w roku 1916 opiekowano się ogrodami, czy prowadzono hodowlę warzyw, czy starano się sady i parki przywrócić do dawnego stanu?

8. Czy jest ogrodnik?

9. Czy właściciel ma zamiar ogrody swoje przywrócić do poprzedniego stanu i czy w tym kierunku potrzebuje pomocy i jakiego rodzaju?

10. Czy jest pasieka, czy uległa zniszczeniu?

Jakiego systemy były ule?

Jaka w tym kierunku jest potrzebna pomoc?

WARUNKI

nabycia kolejek przemysłowych oraz dla gospodarstw rolnych i leśnych.

C. k. Namiestnictwo (Centrala kraj. dla gospodarczej odbudowy Galicyi) pragnąc jak najwydatniej popierać odbudowę i rozwój przemysłu w Galicyi, oddawać będzie wszelkie materyały i tabory, potrzebne do zakładania kolejek przemysłowych, których nabycie w stosunkach obecnych jest utrudnione, przedsiębiorstwom i zakładom przemysłowym, tudzież gospodarstwom leśnym i rolnym do użytku pod następującymi warunkami:

I.

Materyały kolejkowe będą sprzedawane, oddawane w najem z reguły jedynie tym gospodarstwom, przedsiębiorstwom i zakładom przemysłowym, które całą produkcyę, lub część jej dostarczyć są gotowe na żądanie c. k. Namiestnictwa (Centrali kraj. dla gosp. odbudowy Galicyi) na cele odbudowy kraju, zresztą zaś, jeżeli za tem będą przemawiały ważne względy na ogólne gospodarstwo krajowe oraz położenie finansowe interesowanego.

II.

Akt odebrania parowozów, wozów i innych materyałów kolejkowych z fabryki, jeśli są nowe, zaś akt ich odbioru od poprzedniego posiadacza, jeśli już były w użyciu, spisany nie będą uwzględniane.

III.

Po przyjęciu materyałów kolejkowych i podpisaniu aktu odbioru, żadne reklamacye przez delegowany do tego organ c. k. Namiestnictwa (C. kr. d. g. o. Gal.) stanowi równocześnie dokument oddania tych materyałów kupującemu lub najmującemu, który stwierdza dokument ten swym podpisem lub podpisem swego pełnomocnika i w razie najmu przyjmuje obowiązek oddania ich c. k. Namiestnictwu (C. kr. d. g. o. Gal.) po upływie czasu najmu w takim samym stanie, w jakim wedle aktu oddania otrzymał, z uwzględnieniem jedynie zużycia, odpowiadającego czasowi i pracy.

IV.

Za urządzenia kolejkowe nowe udziela c. k. Namiestnictwo (C. kr. d. g. o. G.) jedynie takich gwarancyi, jakie samo od fabrykantów otrzymało.

Za wszelkie inne uszkodzenia, w czasie najmu powstałe, chociażby przypadkowe, odpowiedzialny jest biorący w najem pod rygorami w kontrakcie z nim zawartym umówionymi.

Za urządzenia używane zasadniczo żadnej gwarancyi się nie udziela.

V.

Koszta załadowania i przewozu z fabryki, jeśli materyały kolejkowe są nowe, zaś z miejsca ich ostatniego ustawienia, jeśli są używane, dalej koszta przewozu ze stacyi kolejowej odbiorczej do miejsca ustawienia, koszta odstawienia z powrotem do stacyi kolejowej po upływie czasu najmu, koszta składowego oraz ryzyko (odpowiedzialność za uszkodzenie) przez czas trwania najmu i podczas transportów, ponosi biorący w najem, względnie kupujący.

VI.

Najmobiorca, względnie kupujący, ponosi również z własnego wszelkie koszta budowy kolejki, a więc, podtorza, nawierzchni, budynków i innych robót do ułożenia i puszczenia w ruch kolejki potrzebnych, koszta montaży i demontaży (po upływie czasu najmu), wreszcie koszta przeprowadzenia prób gwarancyjnych, o ile prób takich sam zażąda, a to tak koszta materyałów, jak i robocizny, oraz monterów fabrycznych, niemniej wszystkich sił technicznych i innych. Również ponosi biorący w najem względnie kupujący wszystkie koszta i szkody wynikłe z opóźnienia robót przygotowawczych.

VII.

Do obsługi parowozów, wynajętych lub kupionych, użyci być mogą jedynie maszvniści, będący w służbie c. k. Namiestnictwa (C. kr. d. g. o. G.) lub tacy, którzy aprobatę tej Władzy uzyskają.

VIII.

Czas najmu liczy się od chwili nadejścia wszystkich materyałów i taborów, przeznaczonych do budowy danej kolejki, a objętych umową najmu, do stacyi kolejowej, z której mają być na miejsce ustawienia przetransportowane do chwili odstawienia ich napowrót na powyższą stacyę kolejową.

IX.

Czynsz najmu, względnie cena kupna, warunki i termin spłaty ustanowione zostaną w każdym poszczególnym wypadku przy uwzględnieniu wszelkich kosztów własnych, czasu trwania umowy, ewentualnego zakupna produkcyi przez c. k. Namiestnictwo (C. k. d. g. o. G.) oraz okoliczności, czy dodanym zostanie przez c. k. Namiestnictwo (C. k. d. g. o. Gal.) fachowy maszynista.

X.

W regule złożona bvć ma nadto przez biorącego w najem odpowiednia kaucya na zabezpieczenie wszelkich strat i szkód podczas najmu dla c. k. Skarbu Państwa (fund. gosp. odb. Galicyi) powstałych. Kaucya ta może być złożona w listach gwarancyjnych odpowiednich instytucyi finansowych, w papierach wartościowych lub gotówką i zwrócona zostanie najmobiorcy do dni 14 po oddaniu wynajętego przedmiotu, o ile nie będzie szkód do wynagrodzenia. Możliwa jest także kaucya hipoteczna.

XI.

Przez czas trwania najmu, ponosi biorący w najem z własnego wszelkie koszta ubezpieczenia urządzeń kolejkowych od szkód ogniowych i innych uszkodzeń, koszta ubezpieczenia funkcyonaryuszy i robotników od wypadków, opłaty do Kas chorych i t. p. oraz wszelką odpowiedzialność cywilną na wszelkie nieszczęśliwe wypadki przy ruchu kolejkowym powstałe.

XII.

Kupujący urządzenia kolejkowe na własność będzie mógł zapłacić przypadającą cenę kupna albo naraz w gotówce, lub też z 2 proc. odsetkami bieżącemi oraz z 5 proc. odsetkami zwłoki w ratach, rozłożonych na kilka lat pod gwarancyą w jednej z firm, w punkcie X określonych, zależnie od uznania c. k. Namiestnictwa (C. k. d. g. o. Gal.).

XIII.

W ramach powyższych zasad ogólnych spisaną będzie w każdym poszczególnym wypadku odpowiednia umowa pisemna, zawierająca prócz zawartych tu postanowień, ponadto postanowienia szczegółowe do odnośnego wypadku zastosowane.

XIV.

Biorący w najem, względnie kupujący, zrzeknie się w odnośnej umowie prawa korzystania z przepisów i przywilejów przez ustawy moratoryjne przyznanych, odnośnie do wszelkich z najmu, względnie kupna wynikłych na rzecz c. k. Namiestnictwa (C. kr. d. g. o. Gal.) spłat, wynagrodzeń, szkód, ogółem wszelkich świadczeń.

Zabieranie miedzianych sprzętów do palenia wódki z galicyjskich gorzelń konsumcyjnych.

W artykule, zawartym w nr. 5 „Tygodnika urzędow.“ p. t. „Sprawa gorzelń rolniczych“, wzmiankowano krótko, że na skutek starań c. k. Namistnictwa (C. kr. d. g. o. G) Sekcyi rolniczej ministerstwo skarbu zarządziło, iż rekwizycya metali nie odnosi się do gorzelń rolniczych, ani przemysłowych gorzelń, podlegających opłacie konsumcyjnej od wódki. Odnośny reskrypt, wydany do wszystkich c. k. dyrekcyi okręgów skarbowych, brzmi:

„Do Ministerstwa Skarbu i innych Władz Centralnych wpłynęły w ostatnim czasie zażalenia, iż komisyonerzy Centrali metalów i inne cywilne organy, powołując się na reskrypt c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 21 kwietnia 1916, L. 23.018, rekwirują przyrządy odpędowe znajdujące się w rolniczych gorzelniach konsumcyjnych i domagają się natychmiastowego ich odstawienia.

Wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 4-go grudnia 1916, L. 82.032, poleca się Dyrekcyi, wskazując na reskrypt tegoż Ministerstwa z dnia 3 maja 1916 L. 32.079 jakoteż tutejszy reskrypt z dnia 11 maja 1916, L. 38.838, ażeby — celem uchylenia powodu do dalszych skarg — niezwłocznie zawiadomiła pisemnie wszystkich przedsiębiorców gorzelń konsumcyjnych tamtejszego okręgu (tut. intymat z dnia 9 maja 1916, L. 38,838) skarbowego, tudzież Władze polityczne I. instancyi, w których powiecie takie gorzelnie się znajdują, że wymieniony wyżej reskrypt c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 21 kwietnia 1916, L. 23.018 (tut. intymat z dnia 29-go kwietnia 1916, L. 36.238) odnosi się wyłącznie tylko do gorzelń podpadających pod opłatę *produkcyjną*, natomiast *nie dotyczy wcale ani rolniczych ani przemysłowych gorzelń, podlegających opłacie konsumcyjnej od wódki*.

O wykonaniu niniejszego reskryptu należy donieść *w przeciągu 8 dni*.“

Reskrypt powyższy zakomunikowany został c. k. Namiestnictwu — Centrali kraj. dla gosp. odb. Galicyi przez c. k. galicyjską krajową Dyrekcyę skarbu i natychmiast przesłany został przez c. k. Namiestnictwo (C. kr. d. g. o. G.) wszystkim starostom z poleceniem bezzwłocznego obdzielenia wszystkich właścicieli gorzelń odnośnego powiatu dosłownym odpisem rzeczonego rozporządzenia.

NAKŁADEM C. K. NAMIESTNICTWA — CENTRALI KRAJOWEJ DLA GOSPODARCZEJ ODBUDOWY GALICYI.
DRUKARNIA EUG. I DRA KAZ. KOZIANSKICH W KRAKOWIE.